

DANSKE KRÆFTFORSKNINGS DAGE 2026

Mænd med lymfødeme efter prostatakræft – en overset senfølge

Sandra Jensen, fysioterapeut, Ph.d.-studerende
Afdeling for kræftbehandling og Center for Sundhedsfaglig Forskning,
Københavns Universitetshospital Rigshospitalet

Case: Carsten

- 1 Veloverstået kræftforløb
- 2 Hævelse opstår efter 6 måneder
- 3 Hvem skal hjælpe?

Baggrund

Lymfødem er en kronisk tilstand

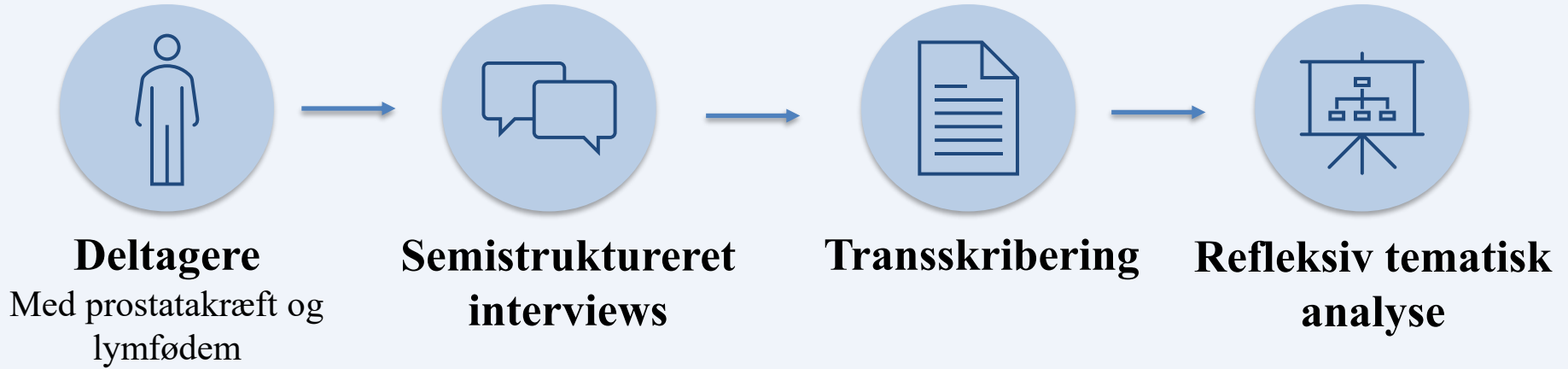
Tidlig behandling kan reducere symptomer

Negativ påvirkning af livskvalitet

Formålet: At undersøge mænds oplevelser med at leve med lymfødem efter prostatakræftbehandling og deres erfaringer med sundhedsvæsenet

Metode

Resultater

16
Mænd med
lymfødem

70 år
Gennemsnits-
alder

25 %
Ventede >1 år på
diagnose

Regioner

- 📍 Hovedstaden: 44%
- 📍 Sjælland: 12,5%
- 📍 Syddanmark: 31%
- 📍 Midtjylland: 12,5%

Behandling

Radikal prostatektomi med
PLND ± RT/ADT: 81%

RT + ADT: 13%

Kemo + ADT: 6%

Tre gennemgående temaer

**Begrænset
opmærksomhed
på lymfødem**

**At leve med
konsekvenserne**

**Forbedrings-
muligheder**

Tema 1: Begrænset opmærksomhed på lymfødem

“Ja, det var ligesom, der var lidt ansvarsforflyttelse. Send aben videre eller, hvad fanden man skal kalde det, ikke? Sådan virkede det i hvert fald.” - P2

“Altså det, som jeg synes, har været det mest kedelige ved det var, at der ikke var nogen, der vidste noget om det. Og der ikke var nogen, der ligesom ville høre eller se.” - P4

Tema 2: At leve med konsekvenserne

“Vi har lige været i Djurs Sommerland i weekenden. Vi var 23 med børn og børnebørn. Jeg er så den eneste, der må sidde tilbage og glo, for jeg kan jo ikke trampe med rundt der, fordi det kan jeg bare ikke længere.” - P8

”Altså nu er jeg jo pensionist, så det er jo sådan et lille arbejde, jeg har fået. Jeg bruger mindst tre timer om dagen på at gøre noget ved lymfesystemet.” - P13

Tema 3: Forbedringsmuligheder

Jeg synes, de burde have sagt til mig: Nu skal du høre, der er noget, der hedder lymfødem, og det kan være, at du får nogle problemer, og hvis du føler det, så skal vi nok sende dig videre.” - *P10*

“Altså noget af det, som jeg synes, man skal lægge mere vægt på er... Hvordan holder man benet rask?” – *P15*

Kliniknære anbefalinger

1

Informér
tidligere

2

Gør
henvisnings-
vejen tydelig

3

Styrk
kendskabet
til lymfødern

4

Støt
egenomsorg

Kliniknære anbefalinger

1

Informér
tidligere

Rigshospitalet

Til gavn for den enkelte patient og det samlede sundhedsvæsen

For borgere

For fagfolk

SØG

MENU

Forside / Undersøgelse og behandling / Find undersøgelse og behandling / Hvad er lymfødeme og hvordan kan det behandles?

Hvad er lymfødeme og hvordan kan det behandles?

Information om hvad et lymfødeme er og hvordan det kan behandles, samt vejledning og gode råd om hvad du selv kan gøre for at mindske generne.

Formålet med denne information er at give dig en forståelse af, hvad et lymfødeme er, hvordan det kan behandles, og hvad du kan gøre for at mindske generne.

Hvad er lymfødeme?

Lymfødeme er en ophobning af proteinrig væske i vævet. Det kan være medfødt (primært lymfødeme), fx et sparsomt udviklet lymfekarsystem.

Det kan også opstå som følge af en skade på lymfesystemet (sekundært lymfødeme), fx efter en operation med fjernelse af lymfeknuder, stråleterapi, infektion, traumer eller sygdom. Hos nogle opstår lymfødemet kort efter skaden, mens det hos andre først dukker op flere år efter.

I mange tilfælde tilpasser lymfesystemet sig de nye forhold. Derfor kan mange opleve forbigående hævelse i forbindelse med operation, stråleterapi eller kemoterapi. Dette må ikke forveksles med et lymfødeme, som er en kronisk tilstand.

4

Støt
egenomsorg

vejen tydelig

til lymfødeme

Måske kunne Carstens forløb
have set anderledes ud?

Kontakt:

Sandra Jensen

Fysioterapeut, Ph.d.-studerende

E-mail: Sandra.jensen.01@regionh.dk

**Region
Hovedstaden**

Center for Sundhedsfaglig Forskning

CASTLE

Kræftens Bekæmpelses Nationale
Forskningscenter for Senfølger hos
Kræftoverlevende, medlem af DCCC

Vejledere:

Bolette Skjødt Rafn

Christoffer Johansen

Andreas Røder

Sandi Hayes

Støttet af:

**Kræftens
Bekæmpelse**

Dansk Kræftforskningsfond

**FABRIKANT VILHELM PEDERSEN
OG HUSTRUS LEGAT**